לשם עצים והא איכא שיריים דבעי מילינהוא

ואיכא הך פורתא דלא קמיץ עילויה דפריק

ליה דפריק ליה היכא אי גוואי קא ימעייל

חולין לעזרה אי אבראי איפסיל ליה ביוצא

לעולם גוואי וחולין ממילא הויין והא יאמר

רבי שמעון אין מתנדבין שמן תקוני גברא

שאני יתיב רב רחומי קמיה דרבינא ויתיב

וקאמר משמיה דרב הונא בר תחליפא ונימא

אשם זה יהא אשם תלוי ש"מ מאן תנא דפליג

עליה ¤דר' אליעזר בורבי שמעון הוא דאמר אין מתנדבין אשם תלוי אמר ליה תורה

תורה אימרי בדיכרי מיחלפי לך: **מֹתְנֹי׳**

יאיברי חמאת שנתערבו באיברי עולה ר'

אליעזר אומר יתן למעלה ורואה אני את

בשר החטאת מלמעלה כאילו הן עצים

וחכמים אומרים יתעובר צורתן ויצאו לבית

השריפה מ: גמ' מ"מ דרבי אליעזר ™אמר

קרא יואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח לריח

ניחוח אי אתה מעלה אבל אתה מעלה

לשם עצים ורבנן מיעט רחמנא יאותם אותם

הוא דאי אתה מעלהף אבל אתה מעלה לשם

עצים אבל מידי אחרינא לא ורבי אליעזר

אותם הוא דרבאי לך כבש יכמזבח אבל

מידי אחריני לא ורבנן תרתי שמע מינה

מתניתין דלא כי האי תנא ידתניא אמר רבי

יהודה לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על

איברי חמאת שנתערבו באיברי עולה שיקרבו

ברובע ונרבע שלא יקרבו על מה נחלקו

על איברי עולה תמימה שנתערבו באיברי

בעלת מום שרבי אליעזר אומר יקרבו

ורואה אני למעלה הו כאילו הן עצים וחכמים

אומרים ילא יקרבו ורבי אליעזר מאי שנא

רובע ונרבע דלא חזו בעלת מום נמי לא חזי

מ א מיי׳ פי״ד מהל׳ מעשה

הקרבנות הלכה ח: מא ב תיי (פ"ז) [פ"ז] מהלי פסה"ת הלכה כ: פסה"ת הנכה כ. מב ג מיי' שם פ"ג הלכה יח ופ"ה מהל' איסורי מזבח

הלכה ד: בג ד מיי׳ פ״ו מהל׳ פסולי המוקדשין הלכה כא:

תורה אור השלם

ָ. כָּל הַמָּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַינּוְנָה לֹא תַּעֲשֶׂה תְּמֶץ כִּי כָּל שְׁאר וְכָל דְבָשׁ הֹמֶץ כִּי תַּקְטִירִּוֹ מְמֵנוּ אֲשְׁה לַיהוָה: קָרְבוּ רַאשִׁית תַּקְרֵבוּ אֹתָם קָרְבוּ רַאשִׁית תַּקְרֵבוּ אֹתָם לְיהוְה וְאֶל הַמּוְבַח לֹא יַעְלוּ לְרִית נִיתֹת: ויקרא ב. יא-יב

מוסף רש"י

קא מעייל חולין לעזרה. מידי דלא אמעביד ביה נורך גבוה (חולין קל:) וחולין ממילא הויין. למוד העזרה הו נעשיו חוליו והוא לנון הפנוט בן נפפץ מופן החומ לא הכניסן משנעשו חולין: איברי חטאת. הנאכלין לנהנים (מנוחות מוח.). שמן שירים מאחר שהוקטרו אימורים (יומא מז:) שנתערבו באיברי עולה. העולים למזכח באיברי עולה. העולים למוממ (מנוחות שם). אםן כליל (יומא שם) יחן למעלה. ינמט למעלה כולס על המערכה (מנחות שם) דרואה אני את בשר שם) דרואה אני את בשר החטאת. שהן שירים וככל מקטיר: כאילו הן עצים. דכיון החטאת. עולה וקטרה לא מכוין לאקטורי לאו הקטרה שולה יומות לעשות כן מפני מקנת עולה (יבמות ק.). שאסור להקטירה איכרי מטלת משום לאו דכל שממנו איברי חטאת משום לאו דכל שממנו לאישים (סוטה כג.) תעובר צורתן בר׳. ימתינו לו עד שתעובר ממנו לורת בשר, דכיון דאין פסולו חמור לא שרפינן קדשים בבזיון, ועיבור לא שרפינן פסול לינה כו' (פטחים לורה היינו פסול לינה כו' (פטחים נגו). יניתנה עד למחר וחיפסל בלינה ותעובר מראה ליחלוחית בפרט המעובר מנוחט פינטורים בשר הימנה משום בזיון קדשים, דכל זמן שלא נפסלו בלינה אין לכל זמן שמו ופסט בפים מין נערפים (מנחות ה.) ואל המזבח לא יעלו. קרבן ראשית תקריבו אותם לה', שאור ודבש, בכורים אתה מביא מן התמרים ומנחת מכים באשים זמי הלחם שאור, ואל המזבח לא יעלו לרי ניחוח, קאי נמי אממנו אשה לה׳, דאוקמיה בבל מקטירו, ואשמעינן דלא אסר הקטרתו אלא כשמתכוין לריח ניחוח (סוטה בג.):

שימה מקובצת

. רבעי מיכליה ואיכא הר פורתי וקמץ, וואזלין כל הני פירכות דלעיל. י"ל כיון דשמא נדבה הוא א"כ אין מלול בו לכתחלה בלוג ליתו כלום קודם קמילת הקומן מאחר דסופו לעשות ממנו עבודת מזבח גנאי הוא אם לא עשה עבודת המזבח ראשונה: אי גוואי קא מעייל חולין בעזרת. א"ת עד דקשה ליה מפדיון בפנים ליה דווחחלה הכנחת ההוא חא לנוזרה רדי לחולאות הלנו אחר קמינה היאך מכנים בעוד שהוא חולין בעורה. וי"ל דמעיקרא מקדים קדושת דמים ולא הוי חולין בעורה, דהכי משני בפ׳ המוכר ואתו הספינה יהטי נשני בפי המוכר ומתן הספינה (ב"ב דף פא). וא"ת אתאי לא מתנה מעיקרא אם אין מטורע דלהוי כל השמן של הלוג (מקדיש) [קדיש] קדושת דמים ודבר הקרב ממנו יהיינו מתנות שבע יוה לשם מים דהיינו) [דהוא] מותר ודבר הנאכל (דהייטו) [דהוח] מותר ודבר הנחכנ פריק ואכיל, ומאי דוחקיה להתנות בנדבה כל הלוג ויצטרך לדחוק ולומר דאע"ג דלר"ש אין מתנדבין שמן תקוני גברא שאני וגם לריכינן להני שינויי דלעיל. ותירן הר"ר ילחק מנוח שיטיי לנשיב, ומירן הרייני ינחון מנחו דמייכ (מממי) [ממרי] יש פדיון לקרבן, שיאמרו מולימין קדושם הגוף לחולין ע"י פדיון. ומיית לעיל דקאמר דפריק להו ליחוש שמא יאמרו יש דפריק להו ליחוש שמא יאמרו יש פדיוו לחדוש חדושת הגוף. וי"ל

לענין דעולין לשם עלים ומיעט אותם לענין כבש, ואין לדרוש איפכא לאיסור העלאה נלשםן עלים דע"כ הולרכו לאוקמי אותם לענין כבש דסמיך ליה:

(שם דף ג.) וי"ל דכלי שרת אין מקדשין אלא מלאין דלא יו מלטרף להתקדש האי פורתא עם האחר שכבר נתקדש אי נמי האי פורתא מנח ליה בלוג לשם קדושת דמים והשתח משמע הכא דאע"ג דלא קדיש למזבח לא הוי כחולין בעזרה מאחר

דקדוש קדושת דמים כדמסיק דו: וחולין ממילא הואי. וכי האי גוונא משני בפ׳ התכלת

(שם דף מת.) גבי שחט שני כבשים על ארבע חלות דשתים מהן נאכלות ע"י פדיון וכי האי גוונא משני בפ׳ המוכר את הספינה (ב"ב דף פא:) גבי ביכורים דמקדיש להו ותימה דבפרק התודה (מנחות דף פ:) גבי תודה שנתערבה בתמורתה ומתה אחת מהן חבירתה אין לה תקנה ופריך ולייתי לחם ולימא אי הך קמייתא ביו מודה היא הא לחמה ואי לא ליפוק לחולין ומשני וכי מכניסין חולין בעזרה והשתח אמאי לא מקדש להו והדר פריק להו וכן בפ׳ הזרוע (חולין דף קל.) דקחמר טעמא דכתב רחמנא זה הא לאו הכי הוה אמינא חולין חייבין בחזה ושוק הא בעי תנופה היכא לינופינהו אי אבראי לפני ה׳ כתיב אי אגואי קמעייל חולין בעזרה אמאי ליקדשינהו והדר ליפרקינהו ומיהו התם ניחא בו דמקרא קא דריש ווה לא חייבה תורה אבל עוד קשה בפרק בתרא דמנחות (דף קד:) גבי פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא מנחה של ששים עשרון דברי חכמים רבי אומר כו׳ וקאמר י דפליגי במותר להכנים חולין לעזרה דרבי סבר דחסור להכנים חולין לעזרה ואסור לערב חובה בנדבה והשתא ליהדשינהו קדושת דמים והדר לפרקינהו וי"ל דגבי תודה לא בעי למימר דמקדישה ופריק גזירה שמא יאמרו יש פדיון ללחמי תודה וכן בההיא דפ׳ בתרא יו (נו"ש) שיש שם שיעור מנחה חתי למימר שיש לה פדיון אבל הכא דליכא שיעורא ידעי דהא דיש לה פדיון

משום דחין לה שיעור לכך חין קדוש קדושת הגוף וכן בביכורים ידעי דמשום ספיקא הוא דאין ביכורים נפדין כתרומות ומעשרות דהשתא נמי לאחר פדיון אין נאכלין אלא לכהנים וליכא למיטעי מידי וכן בההיא דהתכלת (שם דף מת.) גבי שחט שני כבשים על ארבע חלות ידעי דלא קדשי אלא שתים ובלחמי תודה דלא קדשי אלא ארבעים ואין להקשות הנך יח שיריים דהכא דליפרקינהו לשם עלים חדא דרחמנא אמר דליכלינהו למצוה ועוד דלא שרינן לשם עלים אלא בדבר שנתערב במידי דבר הקרבה כגון איברי עולה באיברי חטאת י: תקוני גברא שאני. מימה אי דאורייתא האמר ר"ש אין מתנדבין שמן היכי שרי משום תקוני

גבלה ועוד כיון דהין מתנדבין חולין גמורין הוו: מאן תנא דפליג עליה דר' אליעזר ר' שמעון הוא. וההוה דקדושין (דף נה.) דבהמה שנמלאת בין ירושלים למגדל עדר דמשמע התם דאי אישתכח בן שתי שנים דאיכא לספוקי באשם לית ליה תקנתא לריך לומר דפליגא אדר' אליעזר דאי מתנדבין לייתי בהמה יש וליתני באשם תלוי: ורבי אדיעזר אותם הוא דרבאי דך כבש במובח אבל מידי אחריני לא. וא״ת מה סברא היא זו לר' אליעזר דאותם בו לא קאי אכולהו ולריח ניחוח דבתריה קאי אכולהו אפי׳ אשיריים ויש לומר משום דלא מסתבר ליה טעמא לר׳ אליעזר להחמיר בשיריים טפי משאור ודבש ודרשא דכבש כמזבח חומרא

היא ולא קאי אלא אשאור ודבש דחמיר: ורבנן תרתי שמעת מינה. הן סוגיא כרכי אלעזר דאמר בפרק כל המנחות באות מלה (מנחות דף מ:) המעלה מכולן ע"ג לר' הכבש פטור ור' יוחנן מחייב התם והא דקאמר התם ור' יוחנן האיי התם והא דקאמר התם ור' יוחנן האי אותם מאי עביד ליה הוה ליה למימר דאינטריך לכדדרשינן או הכא רבנן אבל ניחא ליה לשנויי אפי' כר' אליעזר ועוד בכמה מקומות

לשם עלים. והאי דנקט לישנא דעלים ולא נקט לשם מים משום דלוג הוי כלי שרת כדאמרי׳ בפ״ק דמנחות (דף 1.) ובפ׳ שתי מדות לישנא דקרא דאותביה מבל תקטירו נקט לה: לריה ניחוח אי אתה מעלה. בתריה דההוא קרא דכל שממנו לאישים כתיב קרבן ראשית תקריבו אותם ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח קרבן ראשית אשאור

ודבש הכתוב בראש המקרא העליון קאי וקאמר יש לך להביא מהן ביכורים מן הדבש ושתי הלחם מהשחור וחל המזבח לא יעלו אכוליה קרא קאי ואדרשה דבל תקטירו ה: שיריים. הך פורתה מה שהוסיף החר המינה ודלמא נדבה הוה ולא שרי להו מתנות המצורע אלא קמינה קא שרי להו: דפריק ליה. ואומר אם אינו מלורע הלוג ז נדבה הרי מה שהוספתי שלה לצורך מחולל על מעות הללו " דכלי שרת אין מקדשים אלא מדעת וזה לא נתנו לתוך הלוג ע"מ שיקדשנו הלוג אם אינו מצורע לפיכך יש לו פדיון: קא מעייל חולין. כשהוא פודהו ומוליאו לחולין נמלא אותו שמן של חולין בעזרה: חיפסיל ליה. כל הלוג ביוצא דהא קדש קדשים הוא כמנחה. ואי קשיא למה לי כולי האי דקמיך ברישא והדר מוסיף עליה ואיכא לאקשויי כל הני ליעבד ברישא כל לרכי מלורע והדר נימלייהו ה וניקמון וניקטר ולא יו בעי למיפרקיה איכא לתרוצי מאחר שהקדישו למזבח אין יכול לשנותו ללרכי מלורע שמא אינו מצורע והלוג של מזבח נמצא מאבד קדשי מזבח בידים הלכך קמיץ ברישא לצורך גבוה ואי נמי מצורע הוא לא מפסיד מידי דהדר ממלי ליה כדאמרן: והאמר רבי שמעון חין מתנדבין שמן. לקמן בפ" כל התדיר (דף 18.) והיכי אמרת לר"ש לוג זה יהא נדבה: ונימה הם הינו מצורע השם זה יהה אשם תנוי. לכפר על ספק עבירה שבידו כר"ח דחמר בכריתות (דף כה.) מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום שאין לך אדם שאינו עומד בספק מטא והכי שפיר טפי שומן אחד לאכילת כל האשמות ולא מביא

קדשים לבית הפסול: חורה חורה. כלומר היכן היא תורה של אדם גדול כמותך: אימרי בדיכרי קא מחלפין לך. כבש בן שנתו מיחלף לך באיל בן שתי שנים אשם מצורע כבש בן שנתו הוא והיאך יכול הוא להתנות עליו באשם תלוי שאינו בא אלא איל בן שתי שנים: בותבר' יסן למעלה. על המזבח: ורואה אני אם בשר חטאת. שהוא בבל תקטירו כאילו הן עלים דכיון דלא להקטרה מכוין שרי: ויצאו לבים השריפה. דלית להו רואין וקעבר בכל שממנו לאישים הוא בבל תקטירו שכבר אימוריו קרבו ונעשה הבשר שיריים: גב' ואל המובח לא יעלו. בתר לא תקטירו ממנו דדרשינן מיניה כל שממנו לאישים כתיב: אותם. ברישא דקרא כתיב קרבן ראשית תקריבו אותם ואשאור ודבש קאי כדפרישית לעיל יי מה יש לך להביא מהן שתי הלחם מן השאור שהיא ראשית לכל המנחות וביכורים מן הדבש ואל המובח לא יעלו וגו׳ אבל אחה מעלה לשם עלים: אבל מידי אחרינא לא. אכל שממנו לאישים דנפיק מסיפיה דקרא קמא לא קאי: ורבי אליעור. להכי כתיב אותם למעוטי ז אשאור ודבש למעוטי שיריים מאזהרת אל המזבח לא יעלו דמרבינן מיניה כבש כמובח כדתניא בתורת כהנים ש אין לי אלא מובח כבש מניין תלמוד לומר אל המזבח: ורבנן תרתי שמעינן מינה. דמיעוטא דאותם אכל מאי דכתיב בהדא יא קרא קאי [וכי] היכי דממעט שיריים מאיסורא דריבויא דכבש כמובח ממעט להו נמי מהיתירא דהעלאה לשם עלים דנפקא מהאי קרא: מסני'. דקתני [דבבשר] חטאת פליגי רבנן וקתני נמי [ע"ב] איברים בו בבעלי מומין

סוגיא דשמעתא כוותיה לעיל דמשני דמסיק לשם עלים ובפרק (שני) כבו דמנחות (דף כ.):

 מנחות דף מח. וש"נן,
[לקמן לח. מנחות קד:],
[כרימות יח.], ד) מנחות
מח:, ד) לעיל עו: [ע"ש לע"ק], ועי׳ בתוספ׳ פ״ח ה״ה וכעי״ז לקמן פא. תוספ׳ פ״ח רנע"יז לקמן פא. תוספ" פ"ח ה"ז, 1) מנחות עח: וש"ג, מ) ד"ה לריח ניחוח, ע) ת"כ ויקרא פרש" ט ה"ט, צו פ"א הי"א, י) [שם קו.], ל) וע"ע מו פסמים סו: ד"ה מגיאה, כ"ג פא: ד"ה ודילמא. מנחות כא: שנו. 7 ים ידיננמן, מנמוע בנו. ד״ה חולין פ: ד״ה וכי, חולין קל: ד״ה אי, תמורה כג. ד״ה אוכלין. שינויי נוסחאות

א] 5"ל מיכלינהו (מ"ש"). ב] דר' אליעזר ואמר אין מתנדבין אשם תלוי ר' שמעון היא. אמר ליה תורה כו' כנ"ל היא, אמר ליה תורה כו' לע"כ (*m*ם): ג] בש"מ גריס כאן המשנה שבע"ב. וכ"מ מרש"י נסח"ע: ר] בכתה"י נוסף לריח ניחוח: ה] ל"ל את בשר בעלת מום למעלה. וכן העתיקו תוס׳ מום למעלה. וכן העמיקו תום? כחולין לו. ד"ה מ"ט, "הגריב.) כש"מ את איברי בעלת מום: ון תקטירו הטיריים לכ"ל והפ"ד ומה"ד הך פורתא (ד"ה: זן ל"ל והלוג (ש"מ): הן ל"ל נמלייה (ש"ח): פן ולא בעי למפרקיה. (מייח): פן ולא בעי למפרקית. מחלי של מחוק מיצות ללו (מיד). חלוני בשלר מפרטיס: ין מינת למוערי נמתן (מייח). [בל"ק הגיה לרבות שאור ודבש ולמעוטי שיריים. וע' ק"ד שתתה עליון: יאן ליל בהאי שתמה עניון: יאן ל"ל בהאי (ש"מ): יבן איברים באברי בעלו מומין כל"ל (ש"מ): יגן ל"ל ולא (ב"ש): ידן כלון שייך הקטע שבתום' דלעיל [כ' צעמ' הקודם אות יתן ותימה לי היאך נותן מתז ז' ועל הבהונות מההוא פורתא שקדוש קדושת דמים דשמא אינו מצורע וזורק לאיבוד שמן הקדש. ע"כ, וקלי לתירון ל״נ (צ״ק): מו] ל״ל דקיימא (צ״ק): מו] נ״ל ניחא דקיימא (צ"ק): מזן ("ל ניחא דלא חייבה תורה להקדיש מש"ה לא איצטריך קרא אבל עוד כו' (ש"ח): יזן בתרא דמנחות (ש"ח): יחן ל"ל דלימא דמנחות (שים): יחן ("ג' נדימא דהנך שיריים דמסיק להו לשם עצים חדא כרי כל"ל (שים): ים! ל"ל לייתי אשם (ציק): כן ל"ל דריבוי דכבש. ומינמ דאותם נתמק (שים): באן ל"ל לכדרשי הכא (שומבים): בו לכדרשי הכא (שומבים): בב] ל"ל בתרא דמנחות (קו:) (הגרי"ב): בגן דינור זה נתלל ככי"י על הגליון. וליתל ככי"פ:

נוםחאות רש"י כת"י

הך פורפת. מה שהוסיף אחר קמילה: דפריק ליה. ואומר אם איני מלורע והלוג נדבה הרי השמן שהוספתי שלא לנורך מחולל על מעות הללו דכלי שרת אין מקדשין מעות הכנו דכני שרת חין מקדשין אלא מדעת וחי לא מתנו למוך הלוג על מנת שיקדש הלוג אם אינו מלורע לפיכך יש לו פדיון: קא מעייל חולין לעודה. כשהוא פודהו מתוציאו למולין נמצא אותו שמן התוכנה לותכן המכל מתנו שמק חולון בעודה: אופסיל ניה. כל הלוג ביולא: והא"ר שמעון אין מסנדבין שמן. לקמן בפרק כל התדיר והיכי אוקיימנא לר׳ שמעון דאמר לוג זה יהא נדבה: ונימא אם אינו מצורע יהם ודנה: ונומח הם חינו מנורע אשם והיה אשם סלוי. לכפר על אשם הוי לכפר על אשם ספר מטחל ובידי שאין לך אדם שאיני עומד בספק חטוא והכי שפיר טפי דלא יביא קדשים לבית הספול דמתה נפשך יהא אשם והלל ליום לילה דר אתריון שלתי נדבה והוא אוכלו בחורת אשת ממעט באכילת שלמיס: ש"מ. מדלא אמר הכי קסבר ר' שמעון אין מתנדבין אשם תלוי: ומאן סנא דפליג עליה דר' אליעור. דאמר במסכת כריתות מתנדב אדם אשם במסכת כריתות מתודב חדם חשם תלוי בכל יום ר' שמעון היא: אמר לים חודם סודם. אחה שאותרים עליך שאחה בקי בחודה: אימר בדיכרי מחלפין לך. נחלף לך כבש בן שנחו באיל בן שתי שנים אשם בן שנחו באיל בן שתי שנים אשם מלורע אינו בא אלא כבש והיאך יכול להתנות עליו להיות אשם תלוי

בו כשיעור מ"מ אינו מלטרף עם השאר לקדושת הגוף כיון דבאותו שאר לא היה בו כדי שיעור לענין נדבה בלא האי פורתא (מהר"פ):